

Kaupunginjohtaja
Ylipormestari
Jussi Pajunen

Khs dnro 2009-2053/361
Stn dnri
Saap./Anl. 05-10-2009

Asia: **HELSINGIN KAUPUNGIN VAMMAISPOLIITTISEN OHJELMAN LAADINTA**

Helsingin kaupungin vammaisneuvosto on Helsingin kaupungin ja sen alueella toimivien vammaisjärjestöjen ja yhteisöjen pysyväisluonteinen yhteistyöelin. Vammaisneuvosto toimii vammaispalvelulain tarkoittamana vammaisneuvostona ja sen tehtävänä on:

- edistää ja seurata eri hallinnonaloilla tapahtuvaa toimintaa vammaisten näkökulmasta sekä edistää Helsingin kaupungin sekä vammaisjärjestöjen ja yhteisöjen välistä yhteistoimintaa
- vaikuttaa siihen, että kunta kehittäessään yleisiä palveluja huolehtii niiden riittävydestä ja soveltuvuudesta myös vammaisille henkilöille ja edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoa ja osallistumismahdollisuuksia
- tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja vammaisia henkilöitä, heidän perheitään ja elinolojaan koskevista asioista
- edistää osaltaan vammaisia henkilöitä, heidän elinolojaan ja heille tarkoitettuja palveluja koskevaa tiedottamista ja tiedonkulkua

Helsingissä on laadittu 1998 ensimmäinen vammaispoliittinen ohjelma, jonka tavoitteena oli luoda uusia näkökulmia kaupunkimme kehittämiseen entistä esteettömämmäksi. Ohjelman valmisteluun on tällöin osallistunut yli 40 vammaissektorin asiantuntijaa. Keskeisin ajatus ohjelmassa oli vammaisten henkilöiden asiantuntemuksen hyödyntäminen kaupungin oman palvelujärjestelmän tukena.

Vammaisneuvosto esitti kyseisen vammaispoliittisen ohjelman uusimista vuonna 2004, mutta kaupunginhallitus hylkäsi esityksen ilmoittamalla, että vammaisilla henkilöillä on Suomessa takanaan riittävän vahva erityislainsäädäntö ja yleiset ihmisoikeussopimukset turvaamassa heidän oikeutensa.

Olemassa oleva kunnallinen vammaispoliittinen ohjelma on sisällöltään vanhentunut. Se ei ole koskaan ollut hallintokuntia sitova. Lisäksi toteutumisen seuranta on ollut sattumanvaraista, koska sisältöä ei ole missään vaiheessa nivottu Helsingin kaupungin yleisiin strategioihin, talousseurantaan tai päätöksentekoon. Useissa asioissa on edistytty, mutta moni seikka kaipaa uudelleenarviointia, korjaamista, priorisointia sekä uusien työkäytäntöjen luomista ja yhteistyötä, jotta todellinen yhdenvertaisuus ja osallisuus toteutuisivat vammaisten kuntalaisten osalta.

Suurimmat vammaisasioihin liittyvät ongelmat ovat edelleen tietämättömyys tai väärä tieto sekä yksipuoliset asenteet vammaisuutta ja siitä johtuvia erityistarpeita kohtaan. Tiedontarvetta vammaisten kuntalaisten todellisista tarpeista on niin viranomaisilla kuin poliittisilla päättäjillä. Toisaalta vammaispalvelulaki edellyttää, että kunnan yleisten palvelujen on pääsääntöisesti sovelluttava kaikille kuntalaisille.

Tällä hetkellä Suomessa ollaan valmistelemassa ja päivittämässä uutta valtakunnallista vammaispoliittista ohjelmaa. Lisäksi Suomi on allekirjoittanut YK:n yleissopimuksen vammaisten ihmisten oikeuksista. Molempien asiakirjojen konkreettinen ja tarkoituksenmukainen toteutus edellyttää myös ajantasaisten kunnallisten ohjelmien olemassaoloa.

Edellä kerrottuun viitaten Helsingin kaupungin vammaisneuvosto esittää, että Helsingin kaupunki hallintokuntineen laatisi uuden vammaispoliittisen ohjelman vuosiksi 2011- 2015, joka perustuu Helsingin strategiaohjelman 2009 – 2012 tavoitteisiin, visioihin ja virallisesti hyväksytyihin toimenpidealueisiin. Tällöin eri hallintokuntien on sitouduttava ohjelman hyväksytyihin periaatteisiin. Kyseinen vammaispoliittinen ohjelma pitää hyväksyä myös kaupunginvaltuustossa, jotta eri päätöksentekijät todella ottaisivat ohjelmassa hyväksytyt periaatteet huomioon. Ohjelman seuranta on saatava osaksi kaupungin virallista toteutumis seuranta, jolloin vammaispoliittisen ohjelman vaikutusten tarkistaminen ja päivittäminen tietyin väliajoin ovat itsestäänselvyyksiä. Myös talousbudjetoinnin on tällöin seurattava hyväksytyjä suunnitelmia siten, että vammaiset kuntalaiset ja heidän erityistarpeensa otetaan huomioon kaikessa kunnallisessa päätöksenteossa.

Helsingin kaupungin vammaisneuvosto on käytettävissä asiantuntijana uuden kunnallisen vammaispoliittisen ohjelman rakenteen ja sisältörungon pohdinnassa nykyisellä toimintakaudellaan 2009 – 2010.

Helsingissä 24. syyskuuta 2009

Helsingin kaupungin vammaisneuvosto

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Liro Auterinen
puheenjohtaja
0405469709

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Reija Lampihen
sihteeri.